

Nr 347.

Av herr **Wagnsson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 20, angående försvarsväsendets ordnande.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 20 angående försvarsväsendets ordnande upptar i likhet med försvarsrevisionens förslag yrkande på att samtliga värnpliktiga studenter och med dem likställda uttagas för utbildning till tjänst i linjen. Därvid har regeringen stannat vid att föreslå en utbildningstid av av 350 dagar för infanteriet, medan huvudkontingenten av de värnpliktiga skulle övas i 195 dagar. Regeringen utgår därvid liksom försvarsrevisionen från att studenter och med dem likställda också i fortsättningen skola utbildas till reservbefäl.

Denna form av kategoriklyvning synes oss osympatisk. Att den årliga kontingenten på cirka 1,200 studenter av 26,000 till linjetjänst uttagna man skall i sig innesluta de för reservbefäl mest kvalificerade, torde icke kunna urgeras. Snarare föresätter studiearbetet en läggning i särskild grad väsensskild från den för normalt (d. v. s. icke tekniskt fackligt) officersarbete lämpliga och naturliga. I särskild grad gäller detta de studenter av rent vetenskaplig läggning, vilkas egentliga arbete — av den största vikten för staten — allra mest skadas av den nuvarande och ånyo föreslagna ordningen.

Att för värnpliktiga studenter denna ordning innebär stora olägenheter, ligger i öppen dag. Det är ett faktum, att värnpliktstiden genom tidsförlust och arten av sin andliga miljö blir för studenten hindrande och skadlig för hans egentliga utbildning. Värnpliktsarbetet med den militaristiska drillen suspenderar det tvång till personligt ansvar och eget initiativ, som utgör de högre studiernas moraliska grundval.

Också i ekonomiskt avseende medför den nuvarande anordningen stora olägenheter för studenterna. I all synnerhet göra sig dessa starkt kännbara för den fattiga studentklass, vars ekonomiska bördor redan utan denna extra belastning äro tillräckligt tunga.

Men också för landet är det dålig ekonomi att rycka bort den andliga kulturens bärare från sina studier för att utbilda dem till reservbefäl. Att i nuvarande tid, då vetenskapens och teknikens resurser visa sig avgörande för försvarets effektivitet, rycka de unga vetenskapsidkarna från deras utomordentligt betydelsefulla uppgifter, är dålig försvarsekonomi.

Med stöd av det ovan anförda tillåta vi oss hemställa

om sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 20, att studenter och med dem likställda erhålla samma utbildningstid som övriga värnpliktiga.

Stockholm den 8 februari 1924.

Ruben Wagnsson.

Lars Dalgren.

Ivar Vennerström.
